

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 13 stycznia 2010 r.

DOLiS/DEC-16/10
dot. DOLiS-440-534/09

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego ze skargi Powiatowego Rzecznika Konsumentów przy Starostwie Powiatowym w (...) na odmowę udostępnienia przez X Sp. z o.o. z siedzibą w (...), danych osobowych użytkownika serwisu aukcyjnego o identyfikatorze YY.

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Powiatowego Rzecznika Konsumentów przy Starostwie Powiatowym w (...) (zwanego dalej Rzecznikiem) na odmowę udostępnienia przez X Sp. z o.o. z siedzibą w (...) (zwaną dalej Spółką), danych osobowych użytkownika serwisu aukcyjnego o identyfikatorze YY. Rzecznik wskazał, iż zwrócił się do niego Pan Mariusz C., zam. przy (...), w sprawie dotyczącej dokonanego za pośrednictwem serwisu aukcyjnego zakupu wadliwej chłodnicy. Rzecznik podniósł, iż na podstawie art. 2 ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 20 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271 ze zm.) konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy. Jak wynika z wyjaśnień Rzecznika, Pan Mariusz C. chciał odstąpić od umowy, jednakże skuteczne dokonanie tej czynności było niemożliwe, ponieważ nie posiadał pełnych danych osoby, z którą zawarł transakcję (czyli użytkownika serwisu aukcyjnego o identyfikatorze YY) w zakresie adresu. W tym zakresie posiadał jedynie informacje o kodzie pocztowym i miejscowości. Dodatkowo nadawcą przesyłki zawierającej chłodnicę była inna osoba, niż ta z którą zawarto transakcję. W tych okolicznościach

Pan Mariusz C. zwrócił się do Rzecznika o pomoc. Rzecznik wskazał, iż zwrócił się do Spółki o udostępnienie danych osobowych użytkownika serwisu aukcyjnego o identyfikatorze YY, na co otrzymał odpowiedź odmowną. Zdaniem Rzecznika „uzyskanie danych osobowych Sprzedającego YY jest konieczne do osiągnięcia zamierzonego celu jakim jest skuteczne odstąpienie od umowy i zwrot wadliwego towaru faktycznemu sprzedającemu czyli skorzystania z przysługującego Konsumentowi prawa”.

Zebrany w trakcie prowadzonego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych postępowania materiał dowodowy pozwolił na dokonanie następujących ustaleń.

1. W dniu 21 kwietnia 2009 r. za pośrednictwem serwisu aukcyjnego została zawarta transakcja kupna-sprzedaży (numer aukcji.....) pomiędzy użytkownikami o identyfikatorach YY (sprzedający) i ZZ (kupujący), której przedmiotem była „chłodnica wody Citroen Xantia 1.6 1.8 okazja”.
2. W dniu 12 maja 2009 r. do Rzecznika wpłynęła podpisana przez Pana Mariusza C. skarga dotycząca ww. transakcji.
3. Za pismem z dnia 15 maja 2009 r. Rzecznik, w związku z prowadzoną przez niego sprawą, zwrócił się do Spółki o udostępnienie danych osobowych, tj. imienia, nazwiska oraz pełnego adresu zamieszkania sprzedającego YY, przedstawiając jednocześnie w zwięzły sposób okoliczności sprawy oraz przysyłając kserokopię wydruku potwierdzającego dokonanie zakupu.
4. W odpowiedzi Spółka za pismem z dnia 8 czerwca 2009 r. wskazała m.in., że „Państwa wniosek o udostępnienie danych osobowych dotyczy osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, w związku z tym, udostępnienie danych osobowych może być kwalifikowane jako zachowanie bezprawnie naruszające dobra osobiste i skutkować odpowiedzialnością cywilnoprawną administratora danych. Jest to istotne, ponieważ sądy powszechne coraz częściej uwzględniają powództwa w sprawach o udostępnienie nawet pozornie błahych danych osobowych. W praktyce najistotniejsze znaczenie ma przesłanka ustalona w art. 30 pkt 4. Ustawy o ochronie danych osobowych. Należy przyjąć, że zwrot »istotne naruszenie dóbr osobistych osób, których dane dotyczą, lub innych osób« oznacza każdy przypadek bezprawnego naruszenia tych dóbr. Podkreślamy, że złożenie wniosku o udostępnienie danych osobowych nie zobowiązuje administratora do udostępnienia tych danych, ponieważ musi on ocenić, czy zostały spełnione przesłanki udostępniania danych osobowych”.
5. Spółka poinformowała również, iż dane użytkownika YY dostępne dla osoby kupującej w aukcji o numerze ....., nie były danymi, które użytkownik podał przy rejestracji konta. Ponadto wyjaśnienia Spółki wskazują, iż dokonano zmiany danych użytkownika YY, w sposób stanowiący naruszenie obowiązującego w serwisie aukcyjnym regulaminu.
6. Z nadesłanych przez Rzecznika informacji wynika, iż „głównym użytkownikiem konta (...) z którego (...) dokonano transakcji z użytkownikiem YY (nr aukcji...)” jest Pani Bogusława C. – żona Pana Mariusza C.”. Informację, iż na koncie użytkownika, który zawarł transakcję z YY widnieją dane Pani Bogusławy C. potwierdziła Spółka w piśmie z dnia 17 grudnia 2009 r.

Jednocześnie Spółka wskazała na niezgodność udostępniania przez użytkowników swoich kont innym osobom z obowiązującym w serwisie aukcyjnym regulaminem.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych stwierdza, co następuje.

Sprawa niniejsza sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy w jej okolicznościach Rzecznik posiada uprawnienie do pozyskania danych osobowych użytkownika o identyfikatorze YY, we wnioskowanym przez niego zakresie. Mając na uwadze, że z akt sprawy wynika, iż dane te Rzecznik chciał pozyskać w związku z prowadzonymi czynnościami, co oznacza, że zostałyby one włączone do akt dokumentujących dokonanie tych czynności, należy tę kwestię rozpatrywać w oparciu o przesłankę dopuszczalności przetwarzania danych osobowych określoną w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, który stanowi, iż przetwarzanie danych jest dopuszczalne m.in. tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Zauważyć bowiem należy, że wszelkie materiały gromadzone w formie akt, w tym sądowe, prokuratorskie, policyjne i inne zawierające dane osobowe, są zbiorem danych osobowych w rozumieniu art. 7 pkt 1 ustawy, zgodnie z którym ilekroć w ustawie jest mowa o zbiorze danych - rozumie się przez to każdy posiadający strukturę zestaw danych o charakterze osobowym, dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest rozproszony lub podzielony funkcjonalnie. Konsekwencją tego jest wyłączenie zastosowania art. 29 ustawy w wypadku udostępniania danych, które będą podlegały włączeniu do tych akt. Art. 29 ma bowiem zastosowanie jedynie do udostępniania danych w celu innym niż włączenie do zbioru.

Oceniając kwestię uprawnienia Rzecznika do pozyskania danych osobowych użytkownika o identyfikatorze YY, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim przepisy określające właściwość Rzecznika i jego uprawnienia. Przepisy te zawiera ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.). Art. 37 ww. ustawy stanowi, iż zadania w dziedzinie ochrony interesów konsumentów w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami wykonują również: samorząd terytorialny, a także organizacje konsumenckie i inne instytucje, do których statutowych lub ustawowych zadań należy ochrona interesów konsumentów. Zgodnie z art. 39 ust. 1 powyższej ustawy zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów, zwany dalej „rzecznikiem konsumentów”. Stosownie do art. 42 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, do zadań rzecznika konsumentów w szczególności należy występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów. Art. 42 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż przedsiębiorca, do którego zwrócił się rzecznik konsumentów, działając na podstawie ust. 1 pkt 3, jest obowiązany udzielić rzecznikowi wyjaśnień i informacji będących przedmiotem wystąpienia oraz ustosunkować się do uwag i opinii rzecznika. Zgodnie z art. 4 pkt 12 tego aktu, ilekroć w ustawie jest mowa o konsumencie - rozumie się przez to

konsumenta w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.). Z kolei art. 22¹ Kodeksu cywilnego stanowi, iż za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271 ze zm.), stanowi, iż konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie w terminie dziesięciu dni od zawarcia umowy. Do zachowania tego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem.

Mając na uwadze powyższe, zdaniem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Rzecznik występując do Spółki w sprawie dotyczącej kupującego za pośrednictwem serwisu aukcyjnego, nie jest uprawniony do pozyskania od Spółki danych osobowych sprzedającego o identyfikatorze YY, we wskazywanym przez niego celu jakim jest „skuteczne odstąpienie od umowy i zwrot wadliwego towaru faktycznemu sprzedającemu czyli skorzystania z przysługującym Konsumentowi prawa”. Zauważyć należy, że powyższe oraz fakt, iż Rzecznik nie wystąpił o żadne dodatkowe informacje, wskazuje, iż wystąpienie o udostępnienie danych osobowych YY ukierunkowane było na udostępnienie tych danych osobie, która wystąpiła ze skargą do Rzecznika. Oznacza to, że rola Rzecznika ograniczyłaby się do pośrednictwa w udostępnianiu danych pomiędzy Spółką a osobą, która zwróciła się do Rzecznika. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przepisy dotyczące kompetencji Rzecznika nie uprawniają go do pełnienia takiej roli. Art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż do zadań rzecznika konsumentów w szczególności należy występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów, natomiast w niniejszej sprawie Rzecznik nie wystąpił do Spółki (przedsiębiorcy) o przekazanie informacji odnośnie realizacji przez Spółkę umowy zawartej z osobą, która zwróciła się do niego ze skargą, lecz wystąpił o udostępnienie danych osobowych osoby trzeciej (nie będącej przedsiębiorcą - jak wynika z odpowiedzi udzielonej przez Spółkę), a to w ocenie Generalnego Inspektora nie mieści się w zakresie wskazanym w cytowanym powyżej przepisie. Zaś stosownie do art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. W związku z powyższym w ocenie Generalnego Inspektora takie wystąpienie nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że do Pana Mariusza C., na którego uprawnienia wskazywał Rzecznik w swoich pismach, w świetle wyjaśnień zebranych w sprawie nie należy konto z którego zawarto transakcję (nr aukcji...). Wątpliwe zatem jest, aby przysługiwały mu uprawnienia wskazywane przez Rzecznika, a w związku z powyższym ewentualne udostępnienie na jego rzecz danych osobowych użytkownika YY byłoby ich udostępnieniem osobie nieupoważnionej.

Zdaniem Generalnego Inspektora właściwym trybem ubiegania się przez osobę, mającą status kupującego w tej transakcji, o udostępnienie danych osobowych użytkownika o identyfikatorze YY w zakresie imienia, nazwiska i pełnego adresu byłoby zwrócenie się przez tą osobę do Spółki z

wnioskiem, o którym mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym dane osobowe, z wyłączeniem danych, o których mowa w art. 27 ust. 1, mogą być także udostępnione w celach innych niż włączenie do zbioru, innym osobom i podmiotom niż wymienione w ust. 1, jeżeli w sposób wiarygodny uzasadnią potrzebę posiadania tych danych, a ich udostępnienie nie naruszy praw i wolności osób, których dane dotyczą. Stosownie do art. 29 ust. 3 dane osobowe udostępnia się na pisemny, umotywowany wniosek, chyba że przepis innej ustawy stanowi inaczej. Wniosek powinien zawierać informacje umożliwiające wyszukanie w zbiorze żądanych danych osobowych oraz wskazywać ich zakres i przeznaczenie.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w zw. z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).